

ESĖ / STRAIPSNIS (15 taškų)

Taškai	Turinys
6	<ul style="list-style-type: none"> - Visas turinys atitinka temą. - Tema atskleidžiama išsamiai: pateikiami tinkami argumentai, mintys išplečiamos, tinkamai grindžiamos detalėmis ar pavyzdžiais. - Aptariamos ir vertinamos skirtingos idėjos (pvz., požiūriai, galimybės, sprendimo būdai); apibendrinama, daromos logiškos išvados. - Autoriaus pozicija visada suprantama, ji pagrindžiama.
5	<ul style="list-style-type: none"> - Visas turinys atitinka temą. - Tema atskleidžiama išsamiai: beveik visada pateikiami tinkami argumentai, mintys dažnai grindžiamos detalėmis ar pavyzdžiais. - Aptariamos ir vertinamos skirtingos idėjos (pvz., požiūriai, galimybės, sprendimo būdai); stengiamasi apibendrinti, daryti išvadas. - Autoriaus pozicija visada suprantama.
4	<ul style="list-style-type: none"> - Beveik visas turinys atitinka temą. - Tema atskleidžiama gana išsamiai: dažniausiai pateikiami tinkami argumentai, beveik visos mintys grindžiamos detalėmis ar pavyzdžiais. - Aptariamos skirtingos idėjos (pvz., požiūriai, galimybės, sprendimo būdai); apibendrinama. - Autoriaus pozicija beveik visada suprantama.
3	<ul style="list-style-type: none"> - Turinys iš esmės atitinka temą. - Tema atskleidžiama gana išsamiai: pateikiami argumentai, kai kurios mintys grindžiamos detalėmis ar pavyzdžiais, bet ne visada sėkmingai. - Bandoma aptarti skirtingas idėjas (pvz., požiūrius, galimybes, sprendimo būdus); apibendrinama. - Autoriaus pozicija pateikta tiesmukai, nesistengiama jos pagrįsti.
2	<ul style="list-style-type: none"> - Didesnė turinio dalis iš esmės atitinka temą. - Pasitaiko nukrypimų nuo temos: kai kurie argumentai netinkami, kartais stokojama detalių ar pavyzdžių. - Pateikiamos skirtingos idėjos, tačiau jų vertinimas paviršutiniškas; bandoma apibendrinti. - Autoriaus pozicija kartais nesuprantama.
1	<ul style="list-style-type: none"> - Mažesnė turinio dalis iš esmės atitinka temą. - Dažnai nukrypstama nuo temos: pateikiama netinkamų argumentų, mintys retai grindžiamos detalėmis ir pavyzdžiais. - Pateikiami skirtingi požiūriai, tačiau jie nevertinami; apibendrinama netinkamai. - Autoriaus pozicija gali būti nesuprantama ar nepagrįsta.
0	<ul style="list-style-type: none"> - Turinys neatitinka temos*. - Tema neatskleista: pateikti netinkami argumentai, pavyzdžiai. - Nepateikiama kitokių požiūrių ar jų vertinimo. - Autoriaus pozicija nesuprantama ir nepagrįsta.
Taškai	Teksto struktūra
4	<ul style="list-style-type: none"> - Turinys dėstomas logiškai ir nuosekliai. - Visos pastraipos tinkamai išplėtos, veiksmingai išryškinant pagrindines mintis ir atskiriant pagrindžiančias detales. - Veiksmingai parodomas minčių sąsajos: vartojama įvairių teksto siejimo priemonių (jungiamųjų frazių, jungtukų, įvardžių, leksinės raiškos).
3	<ul style="list-style-type: none"> - Turinys beveik visada dėstomas logiškai ir nuosekliai. - Dauguma pastraipų tinkamai išplėtos, išryškinant pagrindines mintis ir pagrindžiančias detales. - Parodomas minčių sąsajos: stengiamasi vartoti įvairių teksto siejimo priemonių (jungiamųjų frazių, jungtukų, įvardžių, leksinės raiškos).
2	<ul style="list-style-type: none"> - Stengiamasi turinį dėstyti logiškai ir nuosekliai, tačiau kartais seka nutrūksta. - Kai kurios pastraipos išplėtos, tačiau ne visada sėkmingai. - Pasitaiko nesusietų minčių: siejimui dažniausiai vartojami įprastiniai teksto siejimo žodžiai ir frazės.
1	<ul style="list-style-type: none"> - Loginė teksto seka nenuosekli, pasitaiko padrikų nesusietų minčių. - Daugumos pastraipų struktūra netinkama. - Pasitaiko nesusietų minčių: siejimui vartojami įprastiniai teksto siejimo žodžiai ir frazės.
0	<ul style="list-style-type: none"> - Loginė teksto seka netinkama. - Tekstas į pastraipas nesuskirstytas arba tai daroma netinkamai. - Mintys dažnai siejamos netinkamai: gali būti klystama vartojant įprastinius siejimo žodžius ir frazes.

Taškai	Kalbos ištekliai
5	<ul style="list-style-type: none"> - Kalbos ištekliai leidžia mintis reikšti tiksliai ir detaliai: vartojamas platus bendrasis ir teminis žodynas, sudėtingesnės raiškos leksinės ir gramatinės struktūros; laisvai perfrazuojama siekiant išvengti pasikartojimo. - Nuosekliai laikomasi pasirinkto registro. - Leksinės ir gramatinės struktūros visuomet vartojamos taisyklingai. Gali pasitaikyti klaidų vartojant retesnę leksiką ar sudėtingesnes gramatines struktūras. Daroma pavienių rašybos ir skyrybos klaidų.
4	<ul style="list-style-type: none"> - Kalbos ištekliai leidžia mintis reikšti gana tiksliai. Bendrasis ir teminis žodynas gana platus, pasitaiko sudėtingesnės raiškos leksinių ir gramatinių struktūrų. Bandoma perfrazuoti siekiant išvengti pasikartojimo. - Nuosekliai laikomasi pasirinkto registro. - Leksinės ir gramatinės struktūros beveik visuomet vartojamos taisyklingai. Daugiau klaidų pasitaiko vartojant retesnę leksiką ar sudėtingesnes gramatines struktūras. Kai kurios rašybos ir/ar skyrybos klaidos pasikartoja.
3	<ul style="list-style-type: none"> - Mintys kartais reiškiamos apibendrintais teiginiais, dėl žodyno spragų apibūdinama netiksliai. Vyrauja bendrasis žodynas, teminės leksikos pasitaiko retai, daugiausia vartojama paprastų leksinių ir gramatinių struktūrų, gali būti bandoma vartoti vieną kitą sudėtingesnę struktūrą. Pasitaiko pakartojimų, nemandoma perfrazuoti. - Bandoma laikytis pasirinkto registro, tačiau ne visada sėkmingai. - Daroma klaidų sudėtingesnėse ir paprastose struktūrose, tačiau jos netrukdo suprasti, ką norėta pasakyti. Kai kurios rašybos ir/ar skyrybos klaidos kartojasi.
2	<ul style="list-style-type: none"> - Mintys reiškiamos apibendrintais teiginiais, paaiškinami svarbiausi dalykai, bet žodyno nepakanka aptarti detales. Vyrauja bendrasis žodynas, daugiausia vartojama paprastų leksinių ir gramatinių struktūrų. Dažnai pasikartojama, nemandoma perfrazuoti. - Nukrypstama nuo pasirinkto registro arba jo nepaisoma. - Klystama vartojant net ir paprastas struktūras, tačiau jos netrukdo suprasti, ką norėta pasakyti. Rašybos ir/ar skyrybos klaidos kartojasi.
1	<ul style="list-style-type: none"> - Mintys reiškiamos kartojant apibendrintus teiginius, nepateikiama detalių. Vyrauja kasdienė leksika, paprastos leksinės ir gramatinės struktūros. - Registro iš esmės nepaisoma. - Daroma nemažai kalbos vartojimo klaidų, dėl to kartais gali būti sunku suprasti mintį. Dažnos rašybos ir skyrybos klaidos.
0	<ul style="list-style-type: none"> - Minčių raiška nepakankama, norint įvertinti pagal šį kriterijų. - Nepaisoma registro. - Daroma daug kalbos vartojimo klaidų, dėl to gali būti sunku suprasti mintį. Dažnos rašybos ir skyrybos klaidos.

Pastaba: Visa užduoties atliktis vertinama 0 taškų, jei teksto turinys neatitinka nurodytos temos ar komunikacinės situacijos.

Minimali atlikties apimtis – 250 žodžių. Jeigu esė / straipsnio apimtis mažesnė negu 250 žodžių, bendras vertinimas mažinamas tokia tvarka:

249–230 žodžių – taškai nenuimami;

229–200 žodžių – atimamas 1 taškas (iš bendros taškų sumos);

199–170 žodžių – atimami 2 taškai;

169–126 žodžiai – atimami 3 taškai;

≤ 125 žodžių – užduotis vertinama 0.

PUSIAU OFICIALUS ELEKTRONINIS LAIŠKAS (7 taškai)

Taškai	Turinys ir teksto struktūra
4	<ul style="list-style-type: none"> - Tinkamai realizuotos visos užduotyje nurodytos komunikacinės intencijos. - Laisvai ir išsamiai perteikiama informacija, pasakojama, apibūdinama patirtis, komentuojami įvykiai. Mandagiai reiškiamas požiūris, išdėstomi lūkesčiai. - Laikomasi pusiau oficialaus susirašinėjimo laiško (užklauso, reikalavimo, prašymo, skundo) struktūros. Laiškas tinkamai suskirstytas į pastraipas ir įformintas. - Turinys išdėstytas nuosekliai ir logiškai. Teksto siejimo priemonėmis pavieniai elementai veiksmingai jungiami į rišlią minčių seką.
3	<ul style="list-style-type: none"> - Tinkamai realizuotos beveik visos užduotyje nurodytos komunikacinės intencijos. - Perteikiama detali informacija, pasakojama, apibūdinama patirtis, komentuojami įvykiai. Stengiamasi mandagiai reikšti požiūrį ir dėstyti lūkesčius. - Iš esmės laikomasi pusiau oficialaus susirašinėjimo laiško (užklauso, reikalavimo, prašymo, skundo) struktūros. Laiškas tinkamai suskirstytas į pastraipas, gana nuosekliai laikomasi įforminimo reikalavimų. - Beveik visas turinys išdėstytas nuosekliai ir logiškai. Teksto siejimo priemonėmis pavieniai elementai jungiami į rišlią minčių seką.
2	<ul style="list-style-type: none"> - Realizuotos beveik visos užduotyje nurodytos komunikacinės intencijos, tačiau kai kada nesėkmingai. - Dažniau perteikiama tik esminė informacija be detalių, apibendrintai pasakojama, apibūdinama patirtis, komentuojami įvykiai. Reiškiant požiūrį ir dėstant lūkesčius, kartais nukrypstama nuo registro. - Bandoma laikytis pusiau oficialaus susirašinėjimo laiško struktūros. Pasitaiko netinkamo pastraipų išskyrimo ir įforminimo trūkumų. - Turinį stengiamasi išdėstyti nuosekliai. Kartais teksto siejimo priemonės vartojamos netinkamai.
1	<ul style="list-style-type: none"> - Realizuota dauguma užduotyje nurodytų komunikacinių intencijų. - Perteikiama esminė informacija, apibendrintai pasakojama, apibūdinama patirtis, komentuojami įvykiai. Reiškiant požiūrį ir dėstant lūkesčius kartais nepaisoma registro. - Dažnai nepaisoma pusiau oficialaus susirašinėjimo laiško (užklauso, reikalavimo, prašymo, skundo) struktūros. Laiško skirstymas į pastraipas netinkamas, daug įforminimo trūkumų. - Turinį stengiamasi išdėstyti nuosekliai. Teksto siejimo priemonės dažnai vartojami netinkamai.
0	<ul style="list-style-type: none"> - Realizuota mažiau negu pusė užduotyje nurodytų komunikacinių intencijų. Pateiktas atsakymas neatitinka užduoties temos. - Informacija perteikiama nesėkmingai. Nepaisoma registro. - Dažnai nesilaikoma reikiamos struktūros. - Mintys dėstomos nenuosekliai.
Taškai	Kalbos ištekliai
3	<ul style="list-style-type: none"> - Kalbos ištekliai leidžia mintis reikšti tiksliai ir detalai. Vartojamos sudėtingesnės raiškos leksinės ir gramatinės struktūros. Laisvai perfrazuojama siekiant išvengti pasikartojimo. - Nuosekliai laikomasi pasirinkto registro (neutralaus arba pusiau oficialaus). - Kalba vartojama taisyklingai: gali pasitaikyti klaidų vartojant retesnę leksiką ar sudėtingesnes gramatines struktūras. Daroma pavienių rašybos ir skyrybos klaidų.
2	<ul style="list-style-type: none"> - Kalbos ištekliai leidžia mintis reikšti gana tiksliai. Pasitaiko sudėtingesnės raiškos leksinių ir gramatinių struktūrų. Bandoma perfrazuoti siekiant išvengti pasikartojimo. - Laikomasi pasirinkto registro (neutralaus arba pusiau oficialaus). - Kalba vartojama gana taisyklingai: daugiau klaidų daroma vartojant retesnę leksiką ar sudėtingesnes gramatines struktūras. Kai kurios rašybos ir/ar skyrybos klaidos pasikartoja.
1	<ul style="list-style-type: none"> - Mintys dažnai reiškiamos apibendrintais teiginiais, netiksliai. Daugiausia vartojama paprastų leksinių ir gramatinių struktūrų, pasitaiko pavieniai sudėtingesnės raiškos atvejai. Pasitaiko pakartojimų, nemandoma perfrazuoti. - Bandoma laikytis pasirinkto registro (neutralaus arba pusiau oficialaus). - Daroma klaidų net ir paprastose struktūrose, tačiau jos netrukdo suprasti, ką norėta pasakyti. Kai kurios rašybos ir/ar skyrybos klaidos pasikartoja.
0	<ul style="list-style-type: none"> - Kalbos ištekliai leidžia mintis reikšti apibendrintais netiksliais pasakymais. Vartojama įprastinė leksika ir paprastos struktūros sakiniai. Dažnai pasikartojama, nemandoma perfrazuoti. - Registro nepaisoma. - Daroma daug kalbos vartojimo klaidų, dėl to gali būti sunku suprasti mintį. Dažnos rašybos ir skyrybos klaidos.

Pastaba: Visa užduoties atliktis vertinama 0 taškų, jei teksto turinys neatitinka nurodytos temos ar komunikacinės situacijos.

Minimali atlikties apimtis – 150 žodžių. Jeigu laiško apimtis mažesnė negu 150 žodžių, bendras vertinimas mažinamas tokia tvarka:

149–130 žodžių – taškai nenuimami;

129–110 žodžių – atimamas 1 taškas (iš bendros taškų sumos);

109–90 žodžių – atimami 2 taškai;

89–76 žodžiai – atimami 3 taškai;

≤ 75 žodžių – užduotis vertinama 0.

DUOMENŲ KOMENTAVIMAS (8 taškai)

Taškai	Turinys ir teksto struktūra
4	<ul style="list-style-type: none"> - Išsamiai ir tinkamai atsakyta į užduoties klausimą: pateikiama bendra apžvalga, apibūdinamos ir gretinamos pagrindinės tendencijos; pateikiama tinkamų paremiamųjų detalių. - Tekstas rišlus ir tinkamos struktūros: veiksmingai parodoma minčių dėstymo seka; tinkamai vartojama įvairių teksto siejimo priemonių (jungiamųjų frazių, jungtukų, įvardžių, leksinės raiškos).
3	<ul style="list-style-type: none"> - Duomenys aprašomi tinkamai: bandoma pateikti bendrą apžvalgą, apibūdinti ir gretinti pagrindines tendencijas; beveik visada pateikiama tinkamų paremiamųjų detalių. - Tekstas gana rišlus ir aiškios struktūros: stengiamasi susieti mintis; bandoma vartoti įvairių teksto siejimo priemonių (jungiamųjų frazių, jungtukų, įvardžių, leksinės raiškos).
2	<ul style="list-style-type: none"> - Duomenys iš esmės aprašomi tinkamai: bandoma aprašyti tendencijas ir jas gretinti, bet ne visada veiksmingai; pateikiama pavyzdžių iš duomenų, tačiau gali pasitaikyti netinkamai parinktų detalių ir/arba klaidingai interpretuojamų duomenų. - Teksto rišlumas ir struktūra turi trūkumų: minčių dėstymo seka nenuosekli; teksto siejimo priemonės vartojamos ribotai, dažniau pasitaiko įprastiniai teksto siejimo žodžiai ir frazės.
1	<ul style="list-style-type: none"> - Duomenys aprašomi netinkamai: bandoma įvardyti tendencijas ar jas lyginti; pateikiama netinkamai parinktų detalių. - Tekstas dažnai nerišlus ir netinkamos struktūros: mintys dėstomos padrikai; jų siejimas neveiksmingas.
0	<ul style="list-style-type: none"> - Didesnė pateikto atsakymo dalis neatitinka užduoties klausimo. - Teksto struktūra netinkama.
Taškai	Kalbos ištekliai
4	<ul style="list-style-type: none"> - Kalbos ištekliai leidžia mintis reikšti tiksliai ir detaliai. Siekiant išvengti pasikartojimo, vartojama įvairių leksinių ir gramatinių struktūrų, dažnai pasitaiko sudėtingesnės raiškos struktūrų. - Nuosekliai laikomasi neutralaus arba pusiau oficialaus registro. - Kalba vartojama taisyklingai: beveik nedaroma žodyno ar gramatikos klaidų. Rašybos ir skyrybos klaidų pasitaiko retai.
3	<ul style="list-style-type: none"> - Kalbos ištekliai leidžia mintis reikšti gana tiksliai. Siekiant išvengti pasikartojimo, bandoma vartoti įvairių leksinių ir gramatinių struktūrų, pasitaiko sudėtingesnės raiškos struktūrų. - Laikomasi neutralaus arba pusiau oficialaus registro. - Kalba vartojama gana taisyklingai: klaidų gali pasitaikyti vartojant retesnį žodyną ar sudėtingesnes gramatines struktūras. Pasitaiko pavienių rašybos ir/ar skyrybos klaidų.
2	<ul style="list-style-type: none"> - Kalbos ištekliai leidžia mintis apibendrintais teiginiais. Pasitaiko pasikartojančių leksinių ir gramatinių struktūrų, dažniau vartojama paprastos raiškos struktūrų. - Bandoma laikytis neutralaus arba pusiau oficialaus registro. - Kalba vartojama gana taisyklingai, tačiau kartais neaišku, kas norėta pasakyti. Daroma rašybos ir/ar skyrybos klaidų.
1	<ul style="list-style-type: none"> - Kalbos ištekliai leidžia mintis reikšti apibendrintai ir netiksliai. Dažnai kartojamos vienodos leksinės ir gramatinės struktūros, vyrauja paprastos raiškos struktūros. - Registro nepaisoma. - Klystama vartojant žodyną ir gramatines struktūras, kai kurios mintys nesuprantamos. Daroma daug rašybos ir/ar skyrybos klaidų.
0	<ul style="list-style-type: none"> - Kalbos ištekliai riboti. Vartojama tik paprastos raiškos kalba. - Registro nepaisoma. - Daroma daug kalbos vartojimo klaidų, dėl to gali būti sunku suprasti mintį. Dažnos rašybos ir skyrybos klaidos.

Pastaba: Visa užduoties atliktis vertinama 0 taškų, jei teksto turinys neatitinka nurodytos temos ar komunikacinės situacijos.

Minimali atlikties apimtis – 150 žodžių. Jeigu laiško apimtis mažesnė negu 150 žodžių, bendras vertinimas mažinamas tokia tvarka:

149–130 žodžių – taškai nenuimami;

129–110 žodžių – atimamas 1 taškas (iš bendros taškų sumos);

109–90 žodžių – atimami 2 taškai;

89–76 žodžiai – atimami 3 taškai; ≤ 75 žodžių – užduotis vertinama 0.